

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

III. Omne datum optimum, & omne donum perfectum desursum est descendens à Patre luminum, apud quem non est transmutatio nec vicissitudinis obumbratio. Jac. 1. v. 17.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

Amor autem quam ingeniosus est ad faciendum bene! Id in Virgine videbis, quæ specie civilitatis communis tam dextrè viam sibi aperuit ad unam animam citò eximendam peccato. Animæ non tantùm obtinentur strepitu concionum; sed etiam sibilò auræ tenuis: *sibilabo eis, & congregabo illos.* Zach. 10. v. 8. Obtinentur admonitionibus privatis, obtinentur correptionibus particularibus, obtinentur precibus, obtinentur pœnitentiæ operibus, obtinentur lacrymis, obtinentur sacrificijs quotidianis, obtinentur, ut desint alia, vitæ bonæ exemplis. Sufficit, ut velis verè operari *secundum virtutem tuam*, hoc est pro virili parte, ut eâ de re cogites, speculeris, studeas, ò quantum, quisquis es, brevi temporis spatio proximo tuo poteris afferre commodi! *Non enim in sermone est regnum DEI, sed in virtute.* 1. Cor. 4. v. 20.

6. Considera simul ac tibi dicitur, ut, quantum potes, allabores salutem proximi, etiam addi hoc monitum benevoluntatis, ut interim attendas tibi, ne perdas te ipsum: *Et attende tibi, ne incidas.* Quis securior ab omni pe-

riculo culpæ, quam Maria Virgo peccare non poterat? Et tunc serva, quam cautè incesserit peritana Judæa, quam celeriter sollicitè, ceu timeret errorem veritatis discrimina. *Abijt cum heretice.* quantumvis fidam contrones custodiam DEUM instaret. Te igitur quid faceret, qui pronus es ad malum, et impendere te velis proximo, tibi, sæpe eruenti erunt de his profundis, tam lubricis, ut illis appropinquare non careat periculo maximo. Unde dici audis: *de tibi, ne incidas.* non ait, ne quia cadere etiam proprium est, qui se sponte precipitat. *Satur: Ne incidas,* quod equum proprium cadentis, sed præventivam tatem. Non sufficit eò videri intentione rectâ alijs succurrere, opus est procedere circumspici, cautè, ne, dum manum proximo, ut illum è fossa ipse fortior te trahat deorsum, vertentur ipsi ad te, *Et tu memento reverti ad cor.* Jac. 1. v. 19.

III.

Omne datum optimum, & omne donum perfectum desorsum descendens à Patre luminum, apud quem non est transmutatio nec vicissitudinis obumbratio. Jac. 1. v. 17.

1. Considera id, quod hoc loco maxime propositum est S. Jacobo, esse, ut te excitet ad ea omnia, quæ à DEO, quæ tibi præ-

cessaria sunt, cum à DEO cuncta procedant: *Omne datum optimum, & omne donum perfectum, desursum est.* Quidquid boni dari tibi à DEO potest, ab ipso procedit, vel ut ab Autore Naturæ, vel ut ab Autore Gratiæ: si illum spectes ut autorem naturæ, ab ipso venit *omne datum optimum*; si spectes ut Autorem Gratiæ, ab ipso venit *omne donum perfectum*. Bonum Naturæ dicitur *datum*, quia etsi in radice sua ipsum quoque sit donum, habet tamen aliquam cum accipiente proportionem. Bonum Gratiæ dicitur *donum*, quia nihil omnino habet proportionis, sed est planè gratuitum. *Alioquin gratia jam non est gratia.* Rom. II. v. 6. Dato adjungitur prædicatum Optimi, *datum optimum*: quia tres sunt gradus ejusmodi boni, nempe esse, vivere, intelligere. Bonum est esse, sed commune etiam faxis, melius est vivere, sed commune etiam brutis, optimum est intelligere, & hoc est proprium hominis, atque hoc est, quod petere à DEO oportet, quia hoc est bonum præstantissimum, quod dare tibi possit ut Auctor naturæ: petere, ut res omnes citè intelligas: *Da mihi intelligentiam.* 2. Par. I. quia ab intelligentià bonâ plurimum pendet operatio bona: *Noluit intelligere, ut bene operetur.* Pl. 35. v. 4. Atque sic vides de hoc solo hic fieri mentionem: *Omne datum optimum.* De bono, deque meliore sermo non est: quia esse, quod est bonum, non petitur: vivere, quod est melius, peti non di-

citur, quia tota vel brevioris, vel longioris vitæ cura DEO est permittenda. Dono adjungitur Epithetum Perfecti, *donum perfectum*, quia bonum, quod à DEO accipimus ut Autore Gratiæ, quatuor in se gradus complectitur, Elevationis, Redemptionis, Justificationis, & Glorificationis. Elevationem ad statum supernaturalem facile agnoscis fuisse nobis bonam. Redemptio fuit etiam melior; quid enim post lapsum profutura nobis erat elevatio ad hunc statum, nisi Christus proprio sanguine reparasset? Justificatio est optima: quid enim nos juvat esse Redemptos à Christo, si justus non sumus? Glorificatio est perfecta, nam quid prodest esse justos, nisi ope perseverantiæ etiam coronari contingat? atque hæc est, quam petere præcipuè oportet, nempe Perseverantiâ finalis, donum omnium maximum, quod dari tibi possit ab ipso ut Autore Gratiæ. Bonum Elevationis & Redemptionis non petitur, Justificationis autem in te jam præsupponitur ab Apostolo, dum invitat ad petendum donum quoque perfectum. Secus enim quomodo petas à DEO perseverare in statu Justitiæ usque ad finem, si nondum attigeris hunc statum? Et hinc intelligis conditionem boni, quod à DEO petendum est. Unum est *datum optimum*, hoc est, intelligere bene, quidquid juvat ad bene operandum. Alterum est *donum perfectum*, hoc est, perseverare in bono usque ad mortem majore semper gratiæ incremento.

anna
bonum
vili

2. Considera *omne datum optimum*, quod reperiri possit in quocunque mortaliū, & *omne donum perfectum*, verè esse à DEO: *de sursum est*, nam à te ipso quid potes? nihil omnino. & ideo summa est, quæ te stringit, necessitas cuncta petendi à DEO. necessitas est petendi *datum optimum*, seu intelligere, quia licet DEUS jam dederit facultatem intelligendi, sibi reservavit actum, hoc est, intelligentiam: *Inspiratio omnipotentis dat intelligentiam*. Job. 32. v. 8. major est necessitas petendi *donum perfectum*, quæ est perseverantia finalis, quia, quantumvis DEUS dederit esse justum, atque adeo potentiam perseverandi, quæ est gratia justificans, non ideo dedit actum, seu perseverare. ad hoc enim, uti docet S. Augustinus *de bono perseverantia*, opus est aliâ gratiâ distinctâ à justificante, & est illa, quâ DEUS suaviter te comitatur usque ad mortem removendo obstacula omnia, quæ facere possunt, ut excidas statu illo tam nobili, in quo versaris, teque stimulando ad bonum, confortando, corroborando, protegendo, quæ, uti vides, gratiâ est multas alias complectens, & quam mereri nunquam possis, saltem condignè, ut fides docet, obtineri verò potest oratione assiduâ, quæ in hunc finem ordinatur, nempe ut à DEO per misericordiam impetret, quod per Justitiam nemini debetur. *Neque enim in justificationibus nostris prosternimus preces ante faciem tuam, sed in miserationibus*

tuis multis. Dan. 7. & sic uti tam *datum optimum*, quia *omne donum perfectum de sursum est de finibus*, *Patre luminum*, unde hoc loco *capuè* vocatur DEUS *Pater* quia ipsius tanquam Patris naturalium est dare *datum optimum*, nempe intelligere, & ipsius Patris luminum supernaturalium dare *donum perfectum*, nempe verare; quia ista perseverantia tur à gratiâ, quæ maxime cogitatione bonâ. Ita est: admodum sol non solum illuminat sed calefacit, nec solum calefacit vivificat; ita facit DEUS interter luminum ipso sole, sua gratiâ. Non solum illuminat, sed voluntatem inflat, nec tantum voluntatem inflat, sed vigorem tribuit, ut scias, & possis exequi cum facilitate illud, quod ad finem usque pergat, quod reverè est *donum perfectum*.

3. Considera, cognito, quantum tendum à DEO, & quæ sit te obligans ad petendum, ut intelligas facilitatem obtinendi quod petis, ut tanto magis ad petendum exciteris. Quid quæro, quàm obtinere lumen à sole, à *luminum*? & talem audis esse DEO imò longè melior sol est, quem quem oculis intueris, quippe tumvis sol iste corporeus multo se ipso patiat mutationem, sed dem semper modo fons lucis inexhaustus, nihilominus si non ipso, in suo tamen effectu

nem patitur, dum modo supra Hori-
 zontem emergit, mox occidit, nunc
 occidit, nunc appropinquat, nunc
 occidit, nunc deorsum fertur, & sic
 non semper aequalem ab ipso lucem,
 quam desideras, pores consequi. non
 enim Sol Divinus. is enim non in se
 contraxit mutationi non est obnoxius,
 quia semper *Idem ipse est*. Hebr. 1. sed
 obnoxius vicissitudini. atque hoc est,
 quod dicitur: *Apud quem non est
 mutatio, nec vicissitudinis obum-
 bratio*. cetera dicat: *Apud quem non so-
 lum non est transmutatio, quemadmo-
 dum in sole isto materiali contingit,
 sed nec vicissitudinis obumbratio, quod
 omnium quantum in sole accidit, qui
 proinde dicitur Alter & idem non Idem
 ipse*. Ita est, in sole etiam Divino est
 obumbratio, sed non est obumbratio vi-
 cissitudinis, quae scilicet, uti in sole ma-
 teriali, proveniat ab ipso cursu & mo-
 tu solis, sed unice oritur à nubibus,
 quae levantur, oritur ab ingratitude
 crebora, quam usurpamus. *Opposui-
 sti nudem tibi, ne transcat oratio*. Thr.
 3. v. 44. Vides proinde obstaculum,
 quod tibi eripitur, non à sole, sed
 à te ipso proficisci. Tute tibi nubem
 obijcis, quae obumbrat; *Opposuis-
 ti nudem tibi, non illi: quia obumbratio
 non solum non est in illo, sed nec est
 apud illum, est apud te*. Tempestive
 nubem remove gratum te exhibendo
 pro beneficijs, quae identidem à Do-
 mino recipis, & videbis, quam facile
 semper futurum sit omnia impetrare.
 + Considera, quomodo denique
 dicatur: *Omne datum optimum, &*

*omne donum perfectum desursum est
 descendens à Patre luminum*. An ad-
 vertisti verbum illud *Descendens*?
 non ait *Cadens*, ait *Descendens*, quia
 bona de caelo non casu decidunt, uti
 stulti sibi imaginantur, sed cum mag-
 na consideratione descendunt: & sic
 etiam descendunt gradatim, quae est
 propria significatio, in qua possit vox
 ista usurpari. Imber de caelo cadit,
 luxen solis non cadit instar imbris, ita
 est, sed demittit sese saltem oculorum
 aestimatione; at non ideo descendit,
 quia non venit per gradus, sed tota
 simul allabitur. non ita lumen Divi-
 num. istud descendit, sicut Angeli
 descendebant, qui id afferebant dor-
 mienti Jacob in illa sua celebri visio-
 ne, per scalam. quippe si primo be-
 neficio caelitus accepro respondeas,
 quod est primus quasi gradus, DEUS
 procedit ad faciendum alterum, &
 tum ad tertium, atque ita deinceps.
 Nimum proinde falleres te ipsum, si
 crederes te posse omnia simul conse-
 qui. *Omne datum optimum, & omne
 donum perfectum desursum est, sed
 descendens*. & hinc concludere te o-
 porret duo esse capita, quae facultatem
 tibi tribuant facile obtinendi à DEO
 illa beneficia, quae in oratione postu-
 las, primum est non esse ingratum
 pro beneficijs, quae praestitit. id enim
 nubem remove à te ipso oppositam
 soli. alterum est non solum non esse in-
 gratum pro beneficijs, sed etiam esse
 gratum, quia gratitudo est scala, per
 quam dicta beneficia gradatim de-
 scendunt.